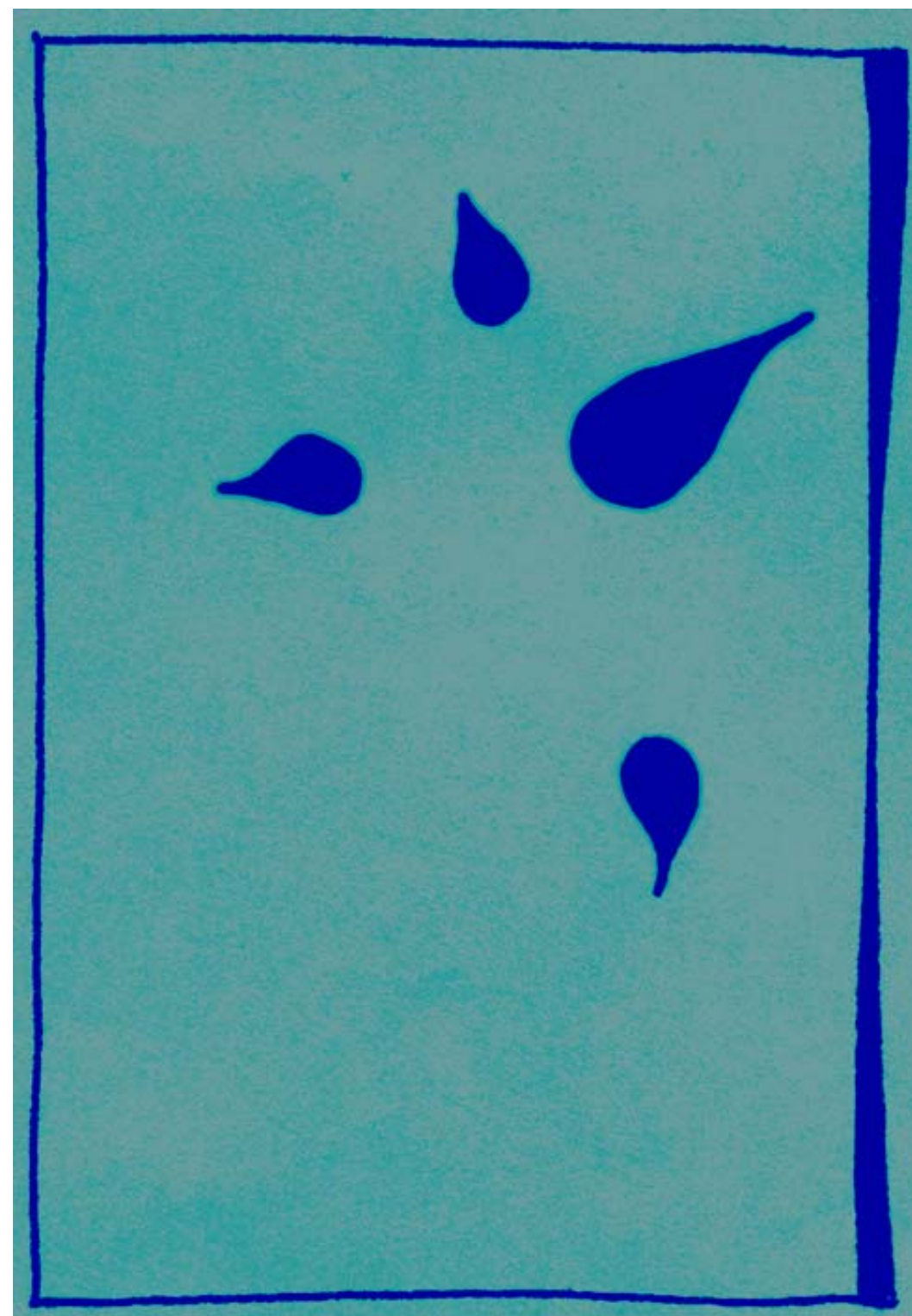

K SOBĚ

TP

K SOBĚ

Tomáš Pálka
2/2003
durata: cca 11min.

Pohybová prostorová skladba pro **klarinetové kvarteto** (3 klarinety in B, basklarinet) podle básně Zdeňka Volfa „Růst“ ze sbírky „K SVĚMU“

Růst

**K sobě
jak krápníky
v krasu
slzami**

LEGENDA:

Skladba je řešena konceptuální formou, je tedy dána pouze rámcově, verbálním popisem. Všechny důležité parametry, které by měly být dodrženy, jsou zadány. Vše ostatní záleží na schopnostech interpreta a kvarteta jako celku.

Veškeré tóny v zápisu jsou zamýšleny jako tóny, které hráči hrají, tedy GRAFICKÝ I VERBÁLNÍ ZÁZNAM JE NOTOVÁN A PSÁN IN B! Výsledný zvuk tak bude u klarinetů o velkou sekundu níž, u basklarinetu o velkou nónu níž!

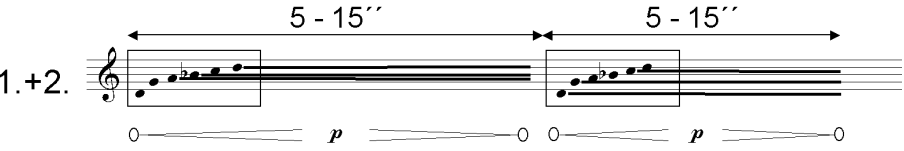
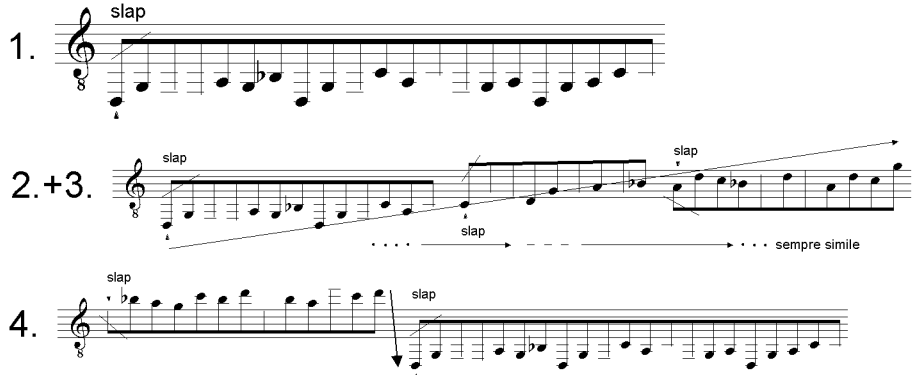
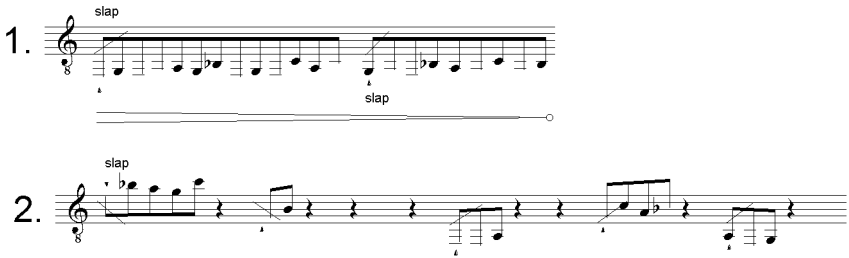
Časový rozpis je myšlen pouze rámcově, je na členech kvartetu jako celku, aby jednotlivé plochy eventuelně zkrátily či prodloužily, přičemž je třeba mít stále na zřeteli skladbu jako celek. Celkově by tedy jednotlivé bloky neměly být zkracovány a prodlužovány více jak o 1/3 zadané proporce. Celkový čas by neměl být kratší než 8 a delší než 15 minut.

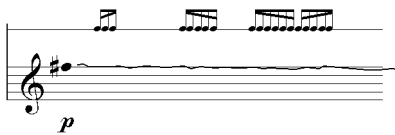

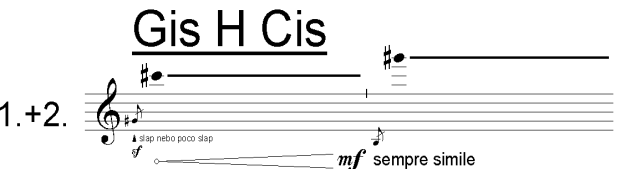
Pohybová složka je určitou ideou, která může, avšak nemusí být realizována, záleží opět na dispozicích prostoru a možnostech kvarteta, neboť v takovém případě je důležitá hra z paměti a kultura pohybu musí být dotažena do detailu.

Možné osvětlení: Ideálním osvětlením při provedení je osvětlení pouze na podiu, kde jsou umístěny 4 bodové lampy nebo svíčky tak, aby tvořily vnitřní čtverec k umístění klarinetistů na podiu v úplném závěru skladby. Hlediště zůstává zatemněné. Toto osvětlení je možné i tehdy, není-li pohybová složka naplněna, přičemž klarinetisti mohou sedět nebo stát v klasickém umístění do půlkruhu (ten je však více sevřen).

Jednou z dalších možností způsobů realizace je hra spolu s částečně přednotčenou skladbou na CD. Tím se rozumí, že formální stavba skladby je na CD pouze naznačena, nikoli ve finální verzi (aby nedošlo k „přesycení“ zvukem). Současně je vodítkem pro interprety. Výsledkem by neměla být kopie pouštěného, nýbrž vzájemné doplnění do celistvého zvuku.

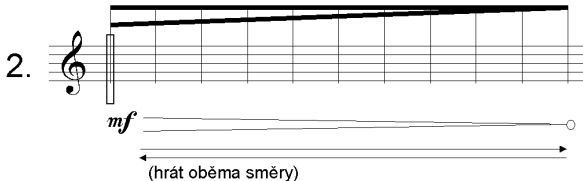
F G As Hes C apod. – podtržení tónů znamená vždy oktávovou neurčenost!

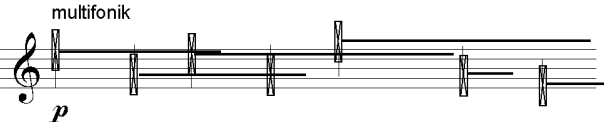
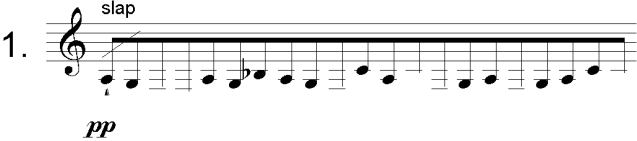
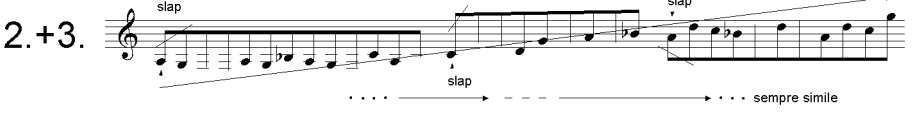

BLOK	A	B
ČAS	0:00 (0:30)	0:30 (2:00)
KLARINET 1	TACET	<p data-bbox="1724 443 2769 527">1. Hrát současně dlouhé tóny d¹ g¹ a¹ hes¹ c² d², volba tónu ad libitum, způsob hry del niente do piana a opět al niente.</p> <p data-bbox="1724 533 2769 604">2. Souzvuky trvají 5 – 15s dle ukazování jednoho z klarinetistů. Ten naznačuje korpusem nástroje i zesilování a zeslabování tónů.</p>
KLARINET 2	TACET	
KLARINET 3	TACET	
BASKLARINET	<p data-bbox="483 869 1679 999">1. Hrát v pianissimu velmi rychle na libovolných nejhlubších tónech, (spíše v terciových a kvartových skocích než v sekundových postupech), preferovat tóny G A Hes C D, možno jemně zvýrazňovat (drobnými akcenty).</p> <p data-bbox="483 1005 1679 1077">2. Rychlé nádechy nepravidelně ad libitum, vždy po nádechu následuje SLAP na 1. tónu.</p> <p data-bbox="483 1083 1679 1199">3. Z nejhlubšího rejstříku plynule přecházet do nejvyššího, tóny hrát staccato, v průběhu začít prodlužovat do způsobu hry tenuto, později opět plynule přejít do způsobu hry staccato... (princip možno i střídat častěji v průběhu).</p> <p data-bbox="483 1205 1679 1276">4. Ke konci časového limitu odskočit zpět do nejhlubšího rejstříku, což je současně znamením pro klarinety 1, 2 a 3.</p> <p data-bbox="596 1297 1062 1346">preferuj tóny <u>G A Hes C D</u></p> 	<p data-bbox="1724 869 2769 909">1. Pokračovat ve svém původním hraní, postupně se vytrátit.</p> <p data-bbox="1724 915 2769 989">2. Vytvářet jen krátké vstupy ad libitum, pokaždé však v jiné oktávové poloze. Pauzy mezi vstupy jsou stále delší.</p>
POHYB	Basklarinetista vychází z publika (při současné hře), kde seděl v 1. řadě i s nástrojem. Během hry pomalu dojde doprostřed pódia, kde si sedne na otočnou (klavírní) židli a hraje mírně natočen zády k publiku.	Klarinetisti 1, 2 a 3 sedí od začátku na pódium na otočných (klavírních) židlích zády k obecenstvu, a to tak, že židle jsou umístěny zcela vzadu na pódium; klarinet 1 zcela vlevo, klarinet 2 uprostřed, klarinet 3 zcela vpravo. Na znamení, které dostanou od basklarinetu (viz text) se všichni 3 pomalu otočí.

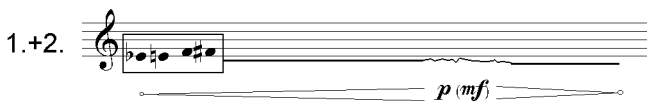
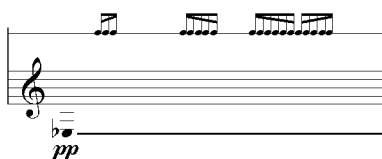
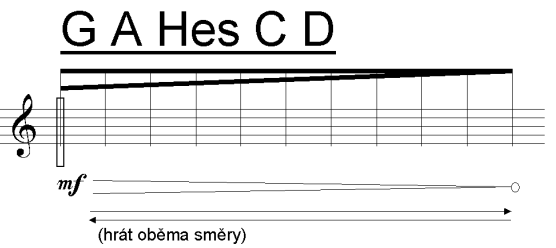
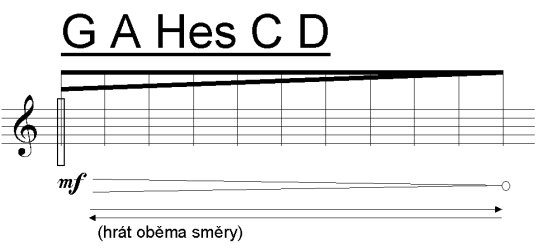
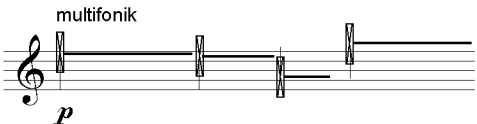
BLOK	C	D	E
ČAS	2:00 (2:30)	2:30 (3:00)	3:00 (4:00)
KLARINET 1	<p>Hrát v piano tón fis² na dlouhé prodlevě, občas nátiskem rytmizovat /smorzato/, nádechy ad libitum, ale co nejkratší.</p> 	Hraje tón fis¹	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nezávisle na sobě hrát dlouhé tóny způsobem hry del niente do piano nebo mezzoforte a opět al niente. 2. Na dlouhém tónu se občas může objevit zakolísání (povolení nátisku nebo přimáčknutí klapky jiné tak, aby se tón nepatrně snížil, či naopak zvýšil, a zpět). 3. Vytvářet občas SLAPY, které se objevují stále častěji, tím se dlouhé tóny zkracují. Ke konci časového limitu zcela převáží SLAPY a dlouhé tóny se vytráčí.
KLARINET 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrát na tónech Gis H Cis, nezávisle na sobě nasazovat tón způsobem SLAP, poco SLAP nebo sforzato. 2. Dále nasadit subito piano tón jiný z dané škály (může to být tón vzdálený i přes celý rozsah nástroje), a ten zesilovat do mezzoforte, pak jej „utnout“ a proces opakovat na jiných tónech a v jiných rejstřících. 	Hraje tón f¹	
KLARINET 3	<p>Gis H Cis</p> 	Hraje tón e¹	
BASKLARINET		Hraje tón es²	
POHYB	Klarinetista 2 pomalu vstane.	Klarinetisti 1 a 3 pomalu vstanou.	Klarinetisti 1, 2 a 3 postoupí o krok dopředu (klidný a pomalý pohyb).

1. Převažuje ticho.
2. Z tónů **G A Hes C D** si zvolit vždy jeden a **rytmizovat z velmi pomalého do rychlého pohybu** (nebo naopak). **Nasazování v mezzoforte** a následné **postupné vytrácení al niente**.
3. Hrát ad libitum, ale vždy by měli hrát maximálně 2 hráči současně. Vznikne-li pauza, snažit se jí spíše využít k tichu.

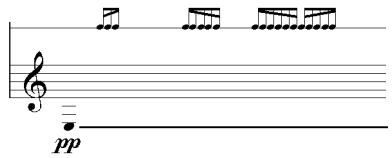
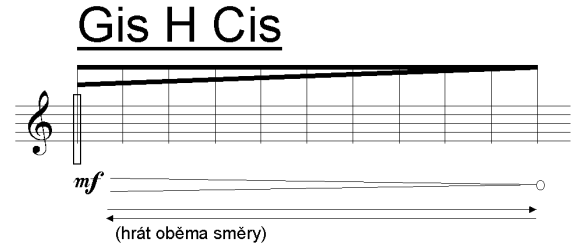
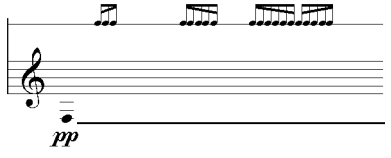
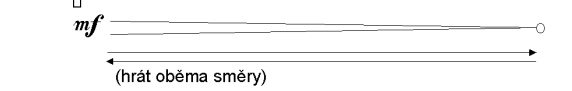
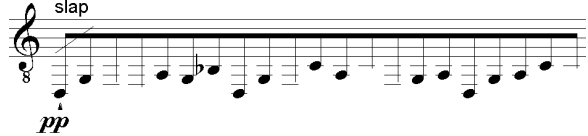
G A Hes C D

2.

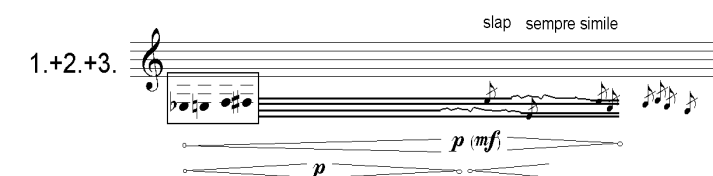
BLOK	F	G
ČAS	4:00	5:00
		(5:30)
KLARINET 1	Začít hrát v pianu multifonik a postupně jej měnit na jiné.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvářet tak hladiny multifoniků navzájem se různě překrývajících. 2. Nástupy a střídání multifoniků ad libitum, tóny spíše delší, blok by měl vyznívat velmi klidně a vyrovnaně. (Vybrané multifoniky je možné si též předem určit).
KLARINET 2	Přidat se po chvíli ad libitum: hrát v pianu multifonik a postupně jej měnit na jiné.	
KLARINET 3		<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrát v pianissimu velmi rychle na libovolných nejhlubších tónech, (spíše v terciových a kvartových skocích než v sekundových postupech), preferovat tóny <u>G A Hes C D</u>, možno jemně zvýrazňovat (drobnými akcenty). 2. Rychlé nádechy nepravidelně ad libitum, vždy po nádechu následuje SLAP na 1. tónu. 3. Z nejhlubšího rejstříku plynule přecházet do nejvyššího, tóny hrát staccato, v průběhu začít prodlužovat do způsobu hry tenuto, později opět plynule přejít do způsobu hry staccato... (princip možno i střídat častěji v průběhu). <p>preferuj tóny G A Hes C D</p>
BASKLARINET		<p>Nasazovat v mezzoforte sforzato a staccatissimo tón g¹, (vždy 1 – 3 staccata rychle za sebou), nechávat dlouhé pauzy mezi jednotlivými nástupy.</p>
POHYB	Klarinetisti 1, 2 a 3 pomalu přechází k basklarinetistovi (cestou se mohou zastavovat) a skončí všichni v půlkruhu před ním. Basklarinetista pomalu vstává a nepatrně se natočí tak, že je k publiku zcela zády jako dirigent.	Všichni klarinetisti se pomalu otáčejí tak, aby byli zády k sobě.

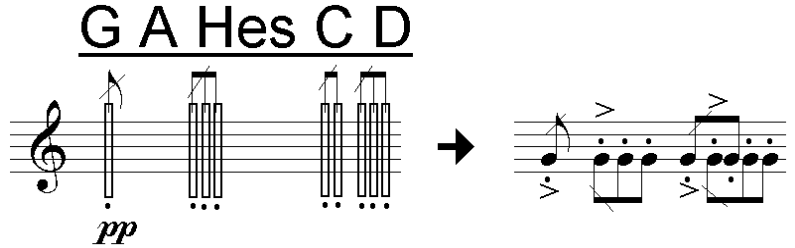
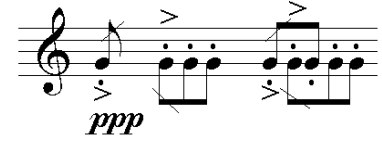
BLOK	H	I
ČAS	5:30 (6:30)	6:30 (7:00)
KLARINET 1	<p>1. Na tónech es¹ e¹ f¹ fis¹ ad libitum hrát dlouhé tóny způsobem hry del niente do piana nebo mezzoforte a opět al niente.</p> <p>2. Na dlouhém tónu se občas může objevit zakolísání (povolení nátisku nebo přimáčknutí klapky jiné tak, aby se tón nepatrně snížil, či naopak zvýšil, a zpět).</p> <p>1.+2. </p>	<p>Hrát v pianissimu dlouhý tón es (nejlépe přes celý blok, možnost využít i techniku cirkulačního dechu), tón občas mírně rytmizovat způsobem smorzato.</p>
KLARINET 2	<p>Z tónů G A Hes C D si zvolit vždy jeden a rytmizovat z velmi pomalého do rychlého pohybu (nebo naopak). Nasazování v mezzoforte a následné postupné vytrácení al niente.</p> <p>G A Hes C D</p> 	<p>Z tónů G A Hes C D si zvolit vždy jeden a rytmizovat z velmi pomalého do rychlého pohybu (nebo naopak). Nasazování v mezzoforte a následné postupné vytrácení al niente.</p> <p>G A Hes C D</p>
KLARINET 3	<p>Začít hrát v pianu multifonik a postupně jej měnit na jiné.</p> 	
BASKLARINET	TACET	
POHYB	Basklarinetista si pomalu sedá na židli, ale zůstává zády k ostatním hráčům (je tedy čelem do publika).	Klarinetista 1 se při hraní pomalu otáčí o 180°.

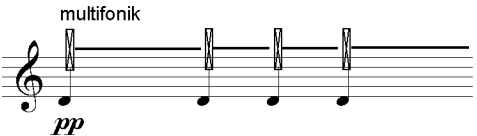
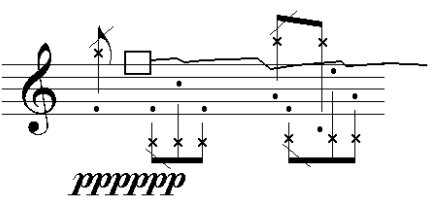

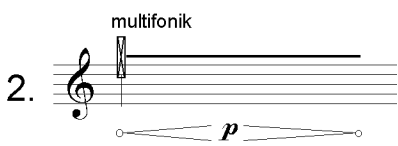
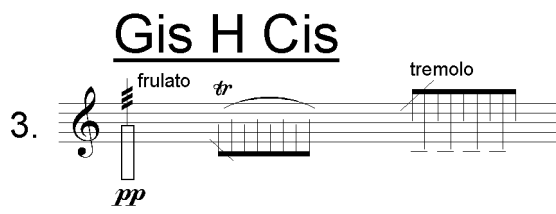
Principy klarinetu 1, 2 a 3 si v čase navzájem ad libitum prohazovat, zcela nezávisle přecházet z jednoho dění na druhé.

BLOK	J	K	L
ČAS	7:00 (7:30)	7:30 (8:00)	8:00 (8:30)
KLARINET 1	Hrát v pianissimu dlouhý tón es (nejlépe přes celý blok, možnost využít i techniku cirkulačního dechu), tón občas mírně rytmizovat způsobem smorzato . (VIZ PŘEDCHOZÍ BLOK)	Hrát v pianissimu dlouhý tón es (nejlépe přes celý blok, možnost využít i techniku cirkulačního dechu), tón občas mírně rytmizovat způsobem smorzato . (VIZ PŘEDCHOZÍ BLOK)	Hraje tón e
KLARINET 2	Hrát v pianissimu dlouhý tón e (nejlépe přes celý blok, možnost využít i techniku cirkulačního dechu), tón občas mírně rytmizovat způsobem smorzato . 	Hrát v pianissimu dlouhý tón e (nejlépe přes celý blok, možnost využít i techniku cirkulačního dechu), tón občas mírně rytmizovat způsobem smorzato . (VIZ PŘEDCHOZÍ BLOK)	Hraje tón f
KLARINET 3	Z tónů Gis H Cis si zvolit vždy jeden a rytmizovat z velmi pomalého do rychlého pohybu (nebo naopak). Nasazování v mezzoforte a následné postupné vytráčení al niente . Gis H Cis 	Hrát v pianissimu dlouhý tón f (nejlépe přes celý blok, možnost využít i techniku cirkulačního dechu), tón občas mírně rytmizovat způsobem smorzato . 	Hraje tón fis
BASKLARINET	 (hrát oběma směry)	Hrát v pianissimu velmi rychle na libovolných nejhlubších tónech , (spíše v terciových a kvartových skocích než v sekundových postupech), preferovat tóny G A Hes C D , možno jemně zvýrazňovat (drobnými akcenty). Rychlé nádechy nepravidelně ad libitum, vždy po nádechu následuje SLAP na 1. tónu. 	Hraje tón es¹
POHYB	Klarinetista 2 se při hraní pomalu otáčí o 180°.	Klarinetista 3 se při hraní pomalu otáčí o 180°.	Basklarinetista pomalu vstává, současně se otáčí čelem k ostatním klarinetistům.

1. Nezávisle na sobě hrát **dlouhé tóny** způsobem hry **del niente do piano nebo mezzoforte a opět al niente**.
2. Na dlouhém tónu se občas může objevit **zakolísání** (povolení nátisku nebo přimáčknutí klapky jiné tak, aby se tón nepatrně snížil, či naopak zvýšil, a zpět).
3. **vytvářet občas SLAPY**, které se objevují stále častěji, tím se **dlouhé tóny zkracují**. Ke konci časového limitu zcela převáží **SLAPY** a dlouhé tóny se vytráčí.

BLOK	M	N
ČAS	8:30 (9:00)	9:00 (9:30)
KLARINET 1	<p>1. V pianissimu hrát ojedinělá staccata (1 – 3 tóny za sebou) na tónech G A Hes C D. Mezi jednotlivými staccaty jsou dlouhé pauzy.</p> <p>2. Postupně se tato staccata soustřeďují více k tónu g¹ (basklarinet g²) a současně se tento tón nepatrně akcentuje.</p>	<p>Všichni se schází v pianu pianissimu na tónu g¹ (basklarinet g²).</p> <p>V průběhu přestanou hrát postupně basklarinet, klarinet 3 a nakonec klarinet 2.</p>
KLARINET 2	<p>G A Hes C D</p> 	
KLARINET 3		
BASKLARINET		
POHYB	Klarinetisti učiní první mírný pohyb k sobě.	Klarinetisti učiní druhý mírný pohyb k sobě.

BLOK	O	P
ČAS	9:30 (10:00)	10:00 (11:00)
KLARINET 1	<p>Hrát různě dlouhé multifoniky v pianissimu na tónu d¹.</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Hrát dlouhé tóny d¹ g¹ a¹ hes¹ c² d² (včetně basklarinetu), volba tónu ad libitum, způsob hry del niente do piano a opět al niente. Občas se objeví multifonik a zase rychle zmizí. Hra v pianu a pianissimu. Ojedinele se objeví jemné /krční/ frulato nebo též kratší či delší trylek nebo tremolo na tónech Gis H Cis. Vše v závěru mizí al niente.
KLARINET 2	<p>Vytvářet vzdušné tóny, zcela libovolně. Jde o únik vzduchu od úst a o zvuk při mačkání klapek. To vše by se mělo ozývat ojedinele, přerývavě s občasným náznakem latentního tónu.</p> 	<ol style="list-style-type: none">
KLARINET 3		
BASKLARINET		
POHYB	Klarinetisti učiní třetí mírný pohyb k sobě.	Klarinetisti učiní poslední mírný pohyb k sobě. (Korpusy klarinetů se téměř dotýkají.)